

 Fagskolen Vestfold og Telemark		Tiltak for å forebygge fusk - Veileder og sjekklister			Standard	
Dok.id.: D00267	Utarbeidet av: Heidi Behring Hansen	Godkjent av: Marit Hagen Øygarden	Gjelder fra: 14.10.2024	Versjon: 1.00	Sidenr: 1 av 4	

Tiltak for å forebygge fusk ved Fagskolen Vestfold og Telemark

1. Hva bør lærere være oppmerksomme på angående fusk?

Hva som defineres som fusk, er beskrevet i fagskolens lokale forskrift og i overordnet del av studieplanen. Beskrivelse er også lagt ut til studenter i Studenthåndboka på nettsiden. Det er viktig å huske på at fusk kan defineres ulikt i forskjellige emner og oppgavetyper, avhengig av hvilke begrensninger og muligheter som tillates i oppgaveteksten. Det er viktig å se mistanken om fusk opp mot bestillingen og kriteriene som er gitt i den tilhørende oppgaveteksten.

For å vurdere om et innlevert arbeid er fusk, er det viktig å vurdere følgende punkter:

- **Lovlig bruk av kunstig intelligens**

Med hensyn til kunstig intelligens, er det viktig å ha svært tydelige kriterier i oppgaveteksten for hvilke hjelpemidler som eventuelt er lov å bruke og hvordan dette skal dokumenteres. Dette kan f.eks. være bruk av KI til korrekturlesing eller til strukturering og bearbeiding av oppgaven. Dersom KI er brukt skal det beskrives tydelig i besvarelesteksten hvilke verktøy som er brukt og hvordan dette har påvirket besvarelsen, og også inkludere henvisninger til dette i kildelisten.

Sjekk at beskrivelsen ved bruk av KI stemmer overens med helhetsinntrykket av besvarelsen. Husk at bruk av KI også kan forringe besvarelsen dersom det ikke er brukt på en kritisk måte. En muntlig høring eller prat med studenten i ettertid kan hjelpe til å avdekke om det studenten har brukt KI til er innenfor de rammene som er satt i oppgaveteksten. Eksempler på oppgavetyper som kan *demotivere* til fusk og bruk av KI:

- Prosjektbaserte oppgaver over tid, hvor studentene jobber med selvvalgte fagspesifikke problemstillinger og kommer frem til forskjellige løsninger og svar utfra individuelle utgangspunkt eller individuelle valg.
- Prosessbeskrivelser som demonstrerer praktisk, konkret anvendelse av teori, hvor studentene f.eks. forklarer og beskriver hvordan de vil gjennomføre faglige prosjekter eller arbeidsoppgaver, inkludert hvilke valg og vurderinger de gjør underveis sett i lys av relevant regelverk og gjeldende faglig praksis.
- Realfaglige oppgaver som skal løses på en standardisert måte, men hvor hver student får tildelt individuelle utgangsverdier, basert på f.eks. skostørrelse eller postnummer.
- Prosjektbaserte gruppeoppgaver med felles skriftlig besvarelse og/eller presentasjon, og med individuelle muntlige høringer i etterkant for å teste hver students forståelse og avsløre eventuelle gratispassasjerer.

- **Ulovlig bruk av kunstig intelligens**

Dersom det ikke er lov til å bruke KI for oppgavebesvarelsen, bør dette komme tydelig frem i oppgaveteksten, og oppgaven bør lages på en måte som ikke «oppmuntrer» til bruk av dette. Typiske oppgaver som oppmuntrer til bruk av KI er f.eks. forklaring av begreper, oppramsing av egenskaper og beskrivelser av generell kunnskap. Eksempler på oppgaver som ikke oppmuntrer til bruk av KI er f.eks. prosjektoppgaver med fagspesifikk (tverrfaglig) problemløsning og fagrelaterte utregninger, oppgaver med drøfting og flere mulige løsninger, samt oppgaver som på ulike måter demonstrerer ferdigheter og helhetlig forståelse.

Dersom besvarelsen virker til å inneholde mange gjentakende formuleringer, faglige feil, andre formler enn studentene har lært, eller hvis formuleringer og begreper virker til å tilhøre et mer avansert språk enn det studenten vanligvis bruker, kan dette være tegn på bruk av KI.

Eksempler på oppgavetyper som kan *motivere* til fusk og bruk av KI:

- Oppgaver hvor alle skal fylle ut en ferdiglaget mal/tabell med stor grad av standardiserte svar, f.eks. risiko- og sårbarhetsanalyser.
- Flervalgsoppgaver hvor svarene (A, B, C, D) ikke er blandet. Dette er uansett en oppgavetype som har mange begrensninger i testing av kompetanse og som sjelden bør brukes til vurderingsgrunnlag.
- Oppgaver som i hovedsak etterspør generell kunnskap, oppramsing av egenskaper eller forklaring av begreper. Dette er typiske oppgavetyper hvor studenter bruker KI.
- Oppgaver hvor studentene har fått tilgang til svært like eksempler som det oppgaven etterspør, og som gjør det fristende å kopiere eksempelet i stedet for å lage sitt eget arbeid.
- Gruppeoppgaver uten oppfølging og kvalitetssikring av gruppemedlemmenes arbeidsinnsats.
- Prosjektbaserte oppgaver med helt like prosjekter og svært få valgmuligheter, som kan gjøre det fristende å se på andres besvarelser i stedet for å gjøre egne beregninger og vurderinger.
- Dårlig formulert oppgavetekst uten tydelige kriterier, som kan bidra til at studentene føler behov for å samarbeide for å kunne lene seg på de andres forståelse av oppgaveteksten.
- Tidsbegrensede prøver hvor alle skal komme frem til samme svar med samme standardiserte fremgangsmåte, og hvor faglærer ikke har mulighet til å overvåke studentene underveis.

NB. 3-4 timers sluttprøver hvor alle studentene skal komme frem til samme svar anbefales ikke for nettstudenter. Den eneste måten å kunne «overvåke» alle studentene på, er ved å bruke verdifull samlingstid til å gjennomføre vurdering. «Videoovervåking» under tilsvarende prøver på Web bryter med GDPR reglementet og kan uansett ikke forhindre studenter fra å kommunisere via chat eller andre datasystemer som er gjemt fra webkameraet. Forsøk derfor å unngå denne oppgavetypen og ta heller i bruk andre måter å teste studentenes kompetanse.

- **Vær på vakt etter unorske ord og formuleringer**
Hvis teksten er oversatt fra annet språk til norsk med f.eks. Google Translate, vil man kunne oppdage ord, setningsoppbygging og formuleringer som enten er unorske eller som ikke er faglig riktige.
- **Vurder kvaliteten**
Hvis besvarelsen har en helt annen kvalitet enn det studenten tidligere har levert, kan dette være tegn på fusk, eller at studenten har jobbet godt den siste tiden. En muntlig høring eller prat med studenten i ettertid kan hjelpe til å avdekke om det er studenten selv som har gjort arbeidet.
- **Vær på vakt etter like besvarelser**

Hvis flere av besvarelsene har svært lik oppbygging, stor tekstlighet eller inneholder samme feil, kan det være mistanke om ulovlig samarbeid. Finn de besvarelsene som du mistenker og vurder disse mot hverandre. Her kan en prat med studentene hver for seg hjelpe til å avdekke om de har drevet med ulovlig samarbeid, og hvorfor besvarelsene har blitt så like.

- **Troverdighet/mangel på kildehenvisning**
Med hensyn til kildehenvisning, er det viktig å ha tydelige kriterier for dette i oppgaveteksten. Dersom studentene skal ha kildehenvisninger, bør det sjekkes at disse er gjort og at kildehenvisningene stemmer overens med litteraturlisten.
- **Vær på vakt etter variasjon**
Hvis det er stor variasjon i faglig kvalitet, språk eller format (skrifttyper, størrelse etc.), kan det være på grunn av klipp og lim fra andre besvarelser eller annen tekst.
- **Sjekk eierskap av dokumenter**
En del programvare som f.eks. Excel og Word kan vise dokumentinformasjon som f.eks. eier/forfatter, opprettelsesdato og redigeringstid. Dersom det oppdages avvik i dokumentinformasjonen i forhold til studentens opplysninger, kan det være et tegn på fusk. Husk at noen studenter har PC og programvare som kan tilhøre jobb og/eller familie.

2. Hvordan bør lærere informere om regler for fusk i undervisning?

- Henvise til informasjon om fusk i lokal forskrift, studieplaner og på fagskolens nettside
- Oppmuntre til yrkes stolthet og samarbeid uten å fuske
- Tydelig bestilling i oppgavetekst for arbeidskrav og vurderingsgrunnlag om hva som skal inkluderes i besvarelsen/leveransen
- Tydelige kriterier i oppgavetekst for arbeidskrav og vurderingsgrunnlag om hvordan besvarelsen blir vurdert
- Tydelig informasjon i oppgavetekst for arbeidskrav og vurderingsgrunnlag om hvilke hjelpemidler som er tillatt, inkludert KI
- Presisere i alle arbeidskrav at kilder og evt. bruk av KI må refereres til
- Undervise om hvordan referere til kilder, inkludert KI (APA 7th)
- Orienterer innledningsvis om bruk av verktøy som benyttes for å avdekke fusk (bl.a. i Canvas)
- Informere om konsekvenser av å bli tatt i mistanke om fusk (prosedyre)

3. Hvordan bør administrasjonen informere om regler for fusk?

- Generell informasjon på offisiell nettside om hva fusk er, og konsekvens for studenter som tas i fusk (prosedyre).
- Samme informasjon under overordnet informasjon i studieplaner.
- Gjennomgå prosedyre for behandling av fusk på ved studiestartstudentenes oppstartsdager.
- Orienterer om og tilgjengeliggjøre verktøy og dokumenter om fusk for faglærere.
- Opplæring i bruk av metoder og verktøy for å avdekke fusk, inkludert opplæring i plagiatkontrollen i Canvas.

4. Hvilke verktøy har vi på fagskolen til å avdekke fusk?

- **Bruk av plagiatkontroll fra Urkund/Ouriginal**

Plagiatkontrollen kan aktiviseres for oppgaver i Canvas, og kan være til hjelp for å avdekke om besvarelsen har store likheter med andre besvarelser eller annen tekst (lærebok, internett, egen, tidligere besvarelser mm). Typisk grense for tillat plagiat er 20-30%, men faglærer må ta en skjønnsmessig vurdering for hver oppgave, siden dette kan variere avhengig av oppgavetype og om oppgaveteksten f.eks. oppmuntrer til bruk av mal eller utfylling av tabell.

NB: Det er lurt å velge i innstillingene at studentene aldri skal få plagiatrapporten. Ulike oppgavetyper kan ha ulik toleranse for plagiering, og det kan virke forvirrende for studentene å få en rapport fra Ouriginal med en plagiatprosent uten videre forklaring.

<i>Utarbeidet av</i>	<i>Dato</i>	<i>Godkjent av/ dato</i>	<i>Revidert</i>
<i>Thomas Fuglesen</i>	<i>14.05.2024</i>		
<i>Åshild M. Tveita</i>	<i>14.05.2024</i>		

<Tom mal>

Kryssreferanser

Eksterne referanser